

«ایبوپروفن» خواص ضد سرطانی دارد!

تحقیقات جدید نشان می‌دهد که داروی مسکن رایج «ایبوپروفن» که برای همه چیز از سردرد گرفته تا دردهای قاعدگی استفاده می‌شود، می‌تواند خواص ضد سرطانی داشته باشد.

تحقیقات جدید نشان می‌دهد که داروی مسکن رایج «ایبوپروفن» که برای همه چیز از سردرد گرفته تا دردهای قاعدگی استفاده می‌شود، می‌تواند خواص ضد سرطانی داشته باشد. به گزارش ایسنا، داروی مسکن ایبوپروفن (Ibuprofen) نامی آشناست؛ دارویی که برای درمان انواع دردهای بدن مصرف می‌شود، اما تحقیقات اخیر نشان می‌دهد که این داروی روزمره ممکن است کاری بیش از تسکین درد و ناراحتی انجام دهد و می‌تواند خواص ضد سرطانی داشته باشد.

همینطور که دانشمندان اطلاعات بیشتری در مورد ارتباط بین التهاب و سرطان کشف می‌کنند، نقش ایبوپروفن مورد توجه قرار می‌گیرد و سوالات جذابی را در مورد چگونگی محافظت غیرمنتظره چیزی بسیار آشنا مطرح می‌کند. ایبوپروفن متعلق به خانواده داروهای ضد التهابی غیر استروئیدی (NSAIDs) است. ارتباط بین این خانواده و پیشگیری از سرطان چیز جدیدی نیست. از سال ۱۹۸۳، شواهد بالینی، داروی سولینداک (sulindac) را که یک NSAID تجویزی قدیمی تر شبیه به ایبوپروفن بود، با کاهش بروز سرطان روده بزرگ در بیماران خاص مرتبط می‌دانستند. از آن زمان، محققان در حال بررسی این موضوع بوده‌اند که آیا این داروها می‌توانند به پیشگیری یا کند کردن روند سایر سرطان‌ها نیز کمک کنند یا خیر.

داروهای NSAID با مسدود کردن آنزیم‌هایی به نام سیکلواکسیژنازها (COX) عمل می‌کنند. دو نوع اصلی وجود دارد. «COX-1» به محافظت از پوشش معده کمک می‌کند، عملکرد کلیه را حفظ می‌کند و در لخته شدن خون نقش دارد. از سوی دیگر، «COX-2» باعث التهاب می‌شود. اغلب داروهای ضدالتهاب غیراستروئیدی از جمله ایبوپروفن، هر دو را مهار می‌کنند، به همین دلیل پزشکان توصیه می‌کنند که آنها را با غذا مصرف کنید تا با معده خالی.

ایبوپروفن و سرطان آندومتر
یک مطالعه در سال 2025 نشان داد که ایبوپروفن ممکن است خطر ابتلا به سرطان آندومتر که شایع‌ترین نوع سرطان رحم است و از پوشش رحم (آندومتر) شروع می‌شود و عمدتاً زنان را پس از یائسگی تحت تأثیر قرار می‌دهد، کاهش دهد. سرطان آندومتر یا سرطان پوشش داخلی رحم، گونه‌ای از سرطان رحم است که از درون آندومتر شروع می‌شود. سرطان آندومتر از لایه سلول‌هایی شروع می‌گردد که سلول‌های پوششی رحم (اندومتریوم یا مخاط رحم) را تشکیل می‌دهند. این بیماری نتیجه رشد غیرطبیعی سلول‌ها است که می‌تواند به دیگر اعضای بدن نیز حمله کند یا در آنها گسترش یابد. دیگر انواع سرطان از جمله سارکوما رحم می‌تواند داخل رحم به وجود بیاید، اما شیوع آنها بسیار کمتر از سرطان آندومتر است. معمولاً سرطان آندومتر در مراحل نخستین تشخیص داده می‌شود، زیرا به تکرار سبب خونریزی‌های غیرطبیعی واژینال شده که زنان را برای مراجعه به دکتر ترغیب می‌کند.

اولین نشانه شایع این بیماری اغلب خونریزی واژینال است که ارتباطی با دوره قاعدگی ندارد. دیگر نشانه‌های این بیماری شامل درد هنگام ادرار کردن، درد هنگام مقاربت جنسی یا درد لگن است. این سرطان در بیشتر موارد بعد از یائسگی اتفاق می‌افتد. یکی از بزرگترین عوامل خطر قابل پیشگیری برای سرطان آندومتر، اضافه وزن یا چاقی است، زیرا چربی اضافی بدن سطح

استروژن را افزایش می‌دهد و استروژن هورمونی است که می‌تواند رشد سلول‌های سرطانی را تحریک کند. سایر عوامل خطر شامل سن بالا، درمان جایگزینی هورمون (به ویژه HRT فقط با استروژن)، دیابت و سندرم تخمدان پلی کیستیک است. شروع زودهنگام قاعدگی، یائسگی دیررس یا نداشتن فرزند نیز خطر را افزایش می‌دهد. علائم می‌تواند شامل خونریزی غیرطبیعی واژن، درد لگن و ناراحتی در هنگام رابطه جنسی باشد.

در مطالعه پروستات، ریه، روده بزرگ و تخمدان (PLCO)، داده‌های بیش از ۴۲ هزار زن ۵۵ تا ۷۴ ساله طی ۱۲ سال مورد تجزیه و تحلیل قرار گرفت.

کسانی که گزارش دادند حداقل ۳۰ قرص ایبوپروفن در ماه مصرف می‌کنند، ۲۵ درصد خطر ابتلا به سرطان آندومتر کمتری نسبت به کسانی که کمتر از ۴ قرص در ماه مصرف می‌کنند، داشتند. اثر محافظتی در بین زنان مبتلا به بیماری قلبی قوی‌تر به نظر می‌رسد.

جالب توجه است که آسپرین (یکی دیگر از داروهای ضدالتهاب غیراستروئیدی رایج) در این مطالعه یا سایر مطالعات، ارتباط مشابهی با کاهش خطر نشان نداد. با این حال، آسپرین ممکن است به جلوگیری از بازگشت سرطان روده کمک کند. سایر داروهای ضدالتهاب غیراستروئیدی مانند ناپروکسن، برای پیشگیری از سرطان روده بزرگ، مثانه و پستان مورد مطالعه قرار گرفته‌اند. به نظر می‌رسد اثربخشی این داروها به نوع سرطان، ژنتیک و بیماری‌های زمینه‌ای بستگی دارد.

پتانسیل گسترده‌تر ایبوپروفن
اثرات محافظتی احتمالی ایبوپروفن در برابر سرطان فراتر از سرطان آندومتر است. مطالعات نشان می‌دهد که این دارو می‌تواند خطر ابتلا به سرطان روده، پستان، ریه و پروستات را نیز کاهش دهد.

به عنوان مثال، افرادی که قبلاً سرطان روده داشتند و ایبوپروفن مصرف می‌کردند، کمتر احتمال داشت که بازگشت بیماری را تجربه کنند. همچنین نشان داده شده است که ایبوپروفن رشد و بقای سرطان روده بزرگ را مهار می‌کند و برخی شواهد حتی نشان دهنده اثر محافظتی در برابر سرطان ریه در افراد سیگاری است.

التهاب از ویژگی‌های بارز سرطان است و ایبوپروفن در اصل ضدالتهاب است. این دارو با مسدود کردن فعالیت آنزیم COX-2، تولید پروستاگلاندین‌ها، پیام‌رسان‌های شیمیایی را که باعث التهاب و رشد سلول از جمله رشد سلول‌های سرطانی می‌شوند، کاهش می‌دهد. سطح پایین‌تر پروستاگلاندین می‌تواند رشد تومور را کند یا متوقف کند.

این تنها بخشی از داستان است. همچنین به نظر می رسد ایوپروپون بر ژن های مرتبط با سرطان مانند $\text{HIF-1}\alpha$ ، $\text{NF}\kappa\text{B}$ و STAT3 تأثیر می گذارد که به سلول های تومور کمک می کنند در شرایط کم اکسیژن زنده بمانند و در برابر درمان مقاومت کنند.

به نظر می رسد ایوپروپون فعالیت این ژن ها را کاهش می دهد و سلول های سرطانی را آسیب پذیرتر می کند. همچنین می تواند نحوه بسته بندی DNA در سلول ها را تغییر دهد و به طور بالقوه سلول های سرطانی را به شیمی درمانی حساس تر کند.

پگ نکته احتیاطی

همه تحقیقات به یک سو اشاره ندارند. مطالعه ای شامل ۷۷۵۱ بیمار نشان داد که مصرف آسپرین پس از تشخیص سرطان آندومتر با مرگ و میر بالاتر مرتبط است، به ویژه در میان کسانی که قبل از تشخیص از آسپرین استفاده کرده بودند. سایر داروهای ضدالتهاب غیراستروئیدی نیز به نظر می رسد که خطر مرگ ناشی از سرطان را افزایش می دهند.

برعکس، یک بررسی اخیر نشان داد که داروهای ضدالتهاب غیراستروئیدی به ویژه آسپرین ممکن است خطر ابتلا به چندین سرطان را کاهش دهند، اگرچه استفاده منظم از سایر داروهای ضدالتهاب غیراستروئیدی می تواند خطر ابتلا به سرطان کلیه را افزایش دهد. این نتایج متناقض نشان می دهد که تعامل بین التهاب، ایمنی و سرطان چقدر پیچیده است.

برخلاف این وعده، متخصصان نسبت به خوددرمانی با ایوپروپون برای پیشگیری از سرطان هشدار می دهند. مصرف طولانی مدت یا با دوز بالای داروهای ضدالتهاب غیراستروئیدی می تواند عوارض جانبی جدی مانند زخم معده، خونریزی روده و آسیب کلیوی ایجاد کند.

به شکل غیر شایع، آنها ممکن است باعث مشکلات قلبی مانند حملات قلبی یا سکته مغزی شوند. داروهای ضدالتهاب غیراستروئیدی همچنین با چندین دارو، از جمله وارفارین و برخی داروهای ضد افسردگی تداخل دارند و خطر خونریزی و سایر عوارض را افزایش می دهند.

این ایده که یک مسکن معمولی می تواند به پیشگیری از سرطان کمک کند، هم هیجان انگیز و هم بحث برانگیز است. اگر مطالعات آینده این یافته ها را تأیید کنند، ایوپروپون ممکن است روزی بخشی از یک استراتژی گسترده تر برای کاهش خطر سرطان، به ویژه در گروه های پرخطر باشد.

در حال حاضر متخصصان موافقت نمی کنند که عاقلانه تر است که بر پیشگیری مبتنی بر سبک زندگی تمرکز کنیم که مشتمل بر خوردن غذاهای ضدالتهاب، حفظ وزن سالم و فعال ماندن از نظر جسمی است.

داروهای روزمره ممکن است هنوز نویدبخش باشند، اما تا زمانی که علم به اثبات نرسد، ایمن ترین نسخه برای پیشگیری از سرطان قدیمی ترین نسخه است. خوب غذا بخورید، مرتب تحرک داشته باشید و قبل از مصرف قرص با پزشک خود مشورت کنید.